

Jaroslav Bureš,
Marek Čejka,
Jan Daniel
Muslimské bratrstvo
v současnosti

Academia, Praha 2017

Obsah

Poděkování 11

Úvod 13

1. Muslimské bratrstvo v Egyptě 22
2. Muslimské bratrstvo v Sýrii 23
3. Hnutí Hamás a politický islám v Palestině 24
4. Kontext vývoje jordánského politického islámu 25
5. Tuniská an-Nahda 25
6. Strana spravedlnosti a rozvoje v Maroku 26
7. Stručné charakteristiky některých arabských odnoží Muslimského bratrstva a spolupráce Turecka s Muslimskými bratry 27

1. Muslimské bratrstvo v Egyptě 28

- Vznik a počátky hnutí 28
- Období represe a ilegality (1954–1974) 31
- Obnovení činnosti a nástup umírněného křídla Muslimského bratrstva 33
- Nástup mladé generace 70. let a zvýšená politická angažovanost 35
- Role Muslimského bratrstva v egyptské revoluci 2011 43
- Muslimské bratrstvo po převratu 53
- Muslimské bratrstvo a univerzita al-Azhar: komplikované vztahy v nelehké době 57
- Muslimské bratrstvo – FJP a koptská komunita 60
- Represivní opatření režimu proti Muslimskému bratrstvu a FJP 61
- Egyptská revoluce v regionálním i mezinárodním kontextu 67
- Shrnutí 73

2. Muslimské bratrstvo v Sýrii 78

- Vznik Muslimského bratrstva a zapojení do politického systému země (1940–1963) 78
- Muslimské bratrstvo po nástupu Strany arabské obrody (Baas) v roce 1963 80
- Nástup vojenského křídla strany Baas za Háfize Asada 81
- „Damašské jaro“ a dekáda uvolnění 84
- Povstání v roce 2011 91
- Syrský národní kongres 92
- Národní koalice syrských revolučních a opozičních sil 93
- Muslimské bratrstvo a ozbrojený boj 94

- Role kmenů v občanské válce 96
Organizační a vnitřní vývoj Muslimského bratrstva
v letech 2011–2015 97
Reakce syrského Muslimského bratrstva na převrat v Egyptě 101
Muslimské bratrstvo a problematika budoucí státnosti
po roce 2011 104
Založení strany Muslimského bratrstva – Wa'ad 106
Dohoda a charta asociace Muslimské bratrstvo v Sýrii 107
Příprava na mírová jednání v Ženevě v roce 2015 108
Shrnutí 109
- 3. Hnutí Hamás a politický islám v Palestině 113**
Reakce na arabské jaro 120
Pozice Hamásu po arabském jaru a důsledky svržení Mursího 121
Konkurenti Hamásu 122
Shrnutí 123
- 4. Kontext vývoje jordánského politického islámu 126**
Reakce na arabské jaro 129
Pozice po arabském jaru a reakce na egyptský puč 130
Role událostí v Sýrii 131
Shrnutí 132
- 5. Tuniská an-Nahda 134**
Politický islám v Tunisku a historický vývoj an-Nahdy 135
Hnutí islámského směru 136
Vznik an-Nahdy a střet s režimem 139
Pozice po arabském jaru a reakce na egyptský puč 141
An-Nahda vládní stranou 143
Reakce na domácí a mezinárodní opozici 146
Současná situace a ideologie an-Nahdy 149
Koncepce státu a společnosti v myšlení an-Nahdy 150
Zahraniční politika a vztahy k Muslimskému bratrstvu 153
Shrnutí 155
- 6. Strana rozvoje a spravedlnosti v Maroku 157**
Historický kontext islamistického hnutí v Maroku – vznik
islamistických organizací 158
Otevření politického systému 160
Maročtí islamisté během arabského jara 163

PJD vládnoucí stranou 165
Dopad egyptského puče 167
Následky egyptského puče, ideologie a politická strategie PJD 170
Shrnutí 173

7. Stručné charakteristiky některých arabských odboček Muslimského bratrstva a spolupráce Turecka s Muslimským bratrstvem 175
Turecká Strana spravedlnosti a rozvoje (AKP) a formy spolupráce s arabskými Muslimskými bratry 175
Súdánské Muslimské bratrstvo 178
Isláh – jemenské Muslimské bratrstvo 180

Závěr 182

Zdroje 194

Přílohy 215

č. 1 Výsledky voleb ve vybraných muslimských zemích 215
č. 2 Přehled lídrů egyptského a syrského Muslimského bratrstva 224

Slovníček arabských termínů 225

Seznam zkratek 228